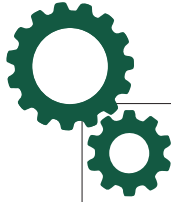

Nationaal veiligheidsplan
2016-2019
Synthese

Samen, naar de kern van de zaak

Synthese

Het Nationaal Veiligheidsplan (NVP) is het strategische beleidsplan van de geïntegreerde politie, de leidraad voor de politionele werking. Elke politiedienst in België, zowel federaal als lokaal, werkt volgens de vastgelegde taken en bevoegdheden mee aan de beleidsthema's die in dit plan zijn ontwikkeld. Het NVP – de vrucht van overleg – staat niet op zich, maar wordt omgeven door zowel een veiligheidscontext, een kader van regels, richtlijnen en verwachtingen en een dwingend socio-economisch klimaat. Politiediensten staan immers niet los van de samenleving.

De internationale geopolitieke context heeft de afgelopen maanden in sterke mate de veiligheidssituatie in België getekend. De terreurdreiging en de migratieproblematiek stelden zeer hoge eisen aan de inzet van de politiediensten en ze doen dit nog steeds. In deze moeilijke context moest er een nieuw Nationaal Veiligheidsplan worden voorbereid. En dat is gelukt. Het nieuwe NVP is de weerspiegeling van een meer **duurzaam, integraal en geïntegreerd, intranationaal en internationaal veiligheids- én politiebeleid**.

Een uniek en evenwichtig NVP

De afgelopen vijftien jaar is heel wat ervaring en expertise opgebouwd in de politiebeleidscyclus. Toch is dit **'zevende' Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 vernieuwend**. Niet alleen is het plan afgestemd op de Kadernota Integrale Veiligheid, ook het advies van de deelstaten werd ingewonnen. De geïntegreerde politiewerking indachtig, zijn de lokale politionele invalshoeken door de Vaste Commissie van de lokale politie (VCLP) belicht. En naast de lokale, deelstatelijke, en federale insteek, moest ook de Europese én internationale dimensie aan bod komen. Het geheel werd telkens bekeken vanuit het perspectief van het slachtoffer, de dader, de samenleving, de overheden en de partners in de veiligheidsketen.

Met de titel van het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 **Samen, naar de kern van de zaak** ligt de nadruk op die integrale en geïntegreerde samenwerking: de 'geïntegreerde' samenwerking tussen de lokale en federale politie enerzijds, en de 'integrale' samenwerking tussen de geïntegreerde politie en haar partners in de veiligheidsketen anderzijds.

Om die reden was het essentieel dat **het politieplan naadloos aansluit op de Kadernota Integrale Veiligheid (KIV) die dienst doet als referentiekader**. De Kadernota Integrale Veiligheid is een hefboom naar meer **samenwerking en synergie** tussen de politie en andere overheids- en veiligheidsdiensten. Met andere woorden, de KIV geeft aan in welke mate andere overheidsdiensten betrokken zijn bij de veiligheidsaanpak. Het NVP is een vertaling van de KIV voor wat betreft het politionele beleid en is dus een weergave van de bijdrage van de geïntegreerde politie in het veiligheidsbeleid. Van de politie wordt verwacht dat zij niet alleen een actieve en loyale partner is in dit veiligheidsgebeuren, maar ook dat zij voor bepaalde veiligheidsfenomenen het voortouw nemen. Hierachter schuilen **twee zeer belangrijke boodschappen**.

¹ De tien veiligheidsclusters in de Kadernota Integrale Veiligheid zijn:
(1) Radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme,
(2) Mensenhandel en mensensmokkel,
(3) Een geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid,
(4) Sociale en fiscale fraude,
(5) Cybercrime en cybersecurity,
(6) Gewelddiscriminatie, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie, (7) Georganiseerde eigendomsriminaliteit en illegale handel in goederen,
(8) Leefmilieu,
(9) Verkeersveiligheid,
(10) Verbeteren van de openbare orde (overlast, genegotieerd beheer van de publieke ruimte en illegale transigratie).

² Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet, BS 31 januari 2014... Zie ook artikelen 37 en 37bis WGP.

Bruggen slaan tussen veiligheidsactoren

Vooreerst is de keuze voor de fenomenen waarop de politie zich dient te richten, het resultaat van **evenwicht én draagvlak**. Deze keuze is gebaseerd op de zogenaamde meer 'objectieve scanning en analyse' van de veiligheidsfenomenen en de criminaliteit én op de 'politieke' beleidslijnen in de federale en de deelstatelijke regeerakkoorden. In de KIV worden tien veiligheidsclusters¹ gedefinieerd, waarvoor een efficiënte en effectieve aanpak een integraal en geïntegreerd denken en werken vereist. Het ene fenomeen is daarbij niet belangrijker dan het andere, noch voor de overheden, noch voor de politie. Ongeacht waar de klemtoon en/of regie ligt, de federale politie zal vanuit haar opdrachten en bevoegdheden voluit – met zorg voor kwaliteit en professionalisme – meewerken aan deze integrale en geïntegreerde aanpak.

Ten tweede is dit ook een duidelijke boodschap voor wat betreft het **engagement**. Daar waar in het verleden te vaak 'uitsluitend' naar de politie en het openbaar ministerie werd gekeken om middels een strafrechtelijke aanpak de veiligheidsproblemen op te lossen, is er nu het engagement van de diverse actoren in de veiligheidsketen om dit 'samen' te doen; eenieder binnen de perken van en met respect voor de eigen bevoegdheden. In de KIV geven de gerechtelijke en bestuurlijke overheden aan wat 'zij zullen doen' op hun respectievelijke beleidsniveaus, maar ook wat ze 'van de politie verwachten'. Het NVP biedt dan ook een antwoord op de gerechtvaardigde verwachtingen van de verschillende beleidsniveaus, zowel inzake de criminaliteitspreventie, de criminaliteitsbestrijding, de veiligheidshandhaving en het waarborgen van de leefbaarheid van onze samenleving.

Van strategie tot 'doe-plan'

Vanuit het KIV-perspectief is het NVP een concreet 'doe-plan' voor de politie. Voor alle veiligheidsfenomenen opgenomen in de KIV omschrijft het plan 'wat' de bijdrage van de politie 'concreet' zal zijn in de veiligheidsketen. In het NVP staan de prioritaire criminaliteits- of onveiligheidsfenomenen, de strategische doelstellingen en projecten van de federale politie waaruit tal van actieplannen voortvloeien.

Zoals bepaald in artikel 95 van de Wet op de Geïntegreerde Politie wordt aangegeven welke **programma's** de federale politie zal uitwerken in het raam van de bestrijding of de opvolging van specifieke fenomenen die een geïntegreerde gerechtelijke en bestuurlijke aanpak vereisen. Programmawerking is aangewezen wanneer vernieuwing zich opdringt, wanneer de inzet van bijzondere middelen nodig is en/of wanneer er specifieke aandacht moet worden

besteed aan de coördinatie tussen verschillende diensten. Voor een aantal fenomenen is immers een bovenbouwwerking op centraal niveau een absolute vereiste.

Naast de programmawerking zal de federale politie ook **verbeterprojecten** in haar 'reguliere' werking opnemen. Het gaat hier voornamelijk om de aanpak van veiligheidsfenomenen die al in onze werking zijn ingebed, maar waar marge is voor innovatie en/of verbetering. Dit gebeurt trouwens via een afstemming met de lokale politiediensten en in het bijzonder met de Vaste Commissie voor de lokale politie (VCLP). De daadwerkelijke afstemming zal worden uitgediept op arrondissementeel niveau én op lokaal niveau via de zonale veiligheidsplannen. Dit is een unieke gelegenheid om de veiligheidsproblematiek politie-geïntegreerd aan te pakken. Recentelijk is in de wet voorzien dat ook een Gewestelijk Veiligheidsplan zal worden opgesteld voor het Administratief Arrondissement Brussel Hoofdstad². De top-down benadering zal dus zeker aangevuld worden met een bottom-up-dialoog en verfijning. Op die manier wil de politie zich verder professionaliseren, zowel in haar basispolitiezorg, in haar gespecialiseerde politiezorg, als in haar geïntegreerde werking.

Speerpunten

De aanpak van de veiligheidsfenomenen en transversale thema's kunnen worden samengevat in een aantal speerpunten voor politie. Die zijn:

INZAKE DE TRANSVERSALE THEMA'S:

1. intensief toepassen van de bestuurlijke handhaving in de aanpak van criminaliteit, met aandacht voor een performante informatie – uitwisseling tussen de verschillende actoren;
2. aanscherpen van de politionele aanpak van de informaticacriminaliteit, daarbij rekening houdend met de ontwikkelingen van internet, innovatie en nieuwe technologieën;
3. meer aandacht besteden aan de identiteitsfraude (voor alle schakels van de criminele keten) en domiciliefraude;
4. bevorderen van de buitgerichte aanpak, niet alleen bij de sociale en fiscale fraude maar ook bij alle andere vormen van criminaliteit die illegale winsten genereren;
5. gebruik maken van de diverse rechtsinstrumenten die de internationale politionele samenwerking toelaten, en daar waar nodig deze instrumenten verder operationaliseren;
6. uitbreiden van het concept van het recherchemanagement, onder meer naar de rekerchediensten van de lokale politie en dit in synergie met de gerechtelijke overheid;
7. polycriminele dadergroepen maximaal destabiliseren door onder meer het verder verbeteren van de beeldvorming.

INZAKE DE VEILIGHEIDSFENOMENEN:

1. inzetten op de strijd tegen radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme, met daarbij een bijzondere aandacht voor de informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren;
2. criminele organisaties die zich inlaten met mensenhandel destabiliseren en hun vermogensvoordeel ontnemen, verstoren van de mensensmokkel en opsporen van mensensmokkelnetwerken;
3. bijdragen tot de uitvoering van het geactualiseerd integraal en geïntegreerd drugsbeleid in al zijn verschijningsvormen (cannabis, synthetische drugs, cocaïne, enz.);
4. bijdragen aan het in beslag nemen van opbrengsten van criminele activiteiten door de aanpak van sociale en fiscale fraude en alle andere vormen van criminaliteit die illegale winsten genereren;
5. organiseren van gecoördineerde maatregelen bij de aanpak van cybercrime en cybersecurity en hieromtrent de expertise en kennis van de politiediensten versterken;
6. aanpakken van geweldcriminaliteit, aantasting van de persoonlijke integriteit en discriminatie. Een bijzondere aandacht dient hierbij uit te gaan naar de kwetsbare doelgroepen in onze samenleving;
7. voeren van een sterk ontradend beleid in het domein van eigendomsriminaliteit, met de focus op woninginbraken gepleegd door de rondtrekkende daders en het identificeren van wapens waarmee criminele feiten worden gepleegd;
8. in het brede spectrum van leefmilieu (afvalfraude, dierenwelzijn, eco-fraude, bedreigde dier- en plantensoorten), het verder organiseren – samen de partners – van een geïntegreerde en multidisciplinaire aanpak;
9. voorzien in een voldoende en kwaliteitsvolle verkeershandhaving met goed opgeleide en uitgeruste collega's teneinde de dodelijke verkeerstol op onze wegen sterk te doen afnemen in samenwerking met onze partners en overheden;
10. verbeteren van de openbare orde door inspanningen te blijven leveren op het vlak van de strijd tegen overlast, het toepassen van het genegotieerd beheer van de openbare ruimte en het verder zetten van de strijd tegen illegale transmigratie

Middelen en randvoorwaarden

Het NVP is **zeer ambitieus**. De uitvoering ervan door de geïntegreerde politie kan en zal slagen door de **interne bedrijfsvoering** (personeelsinzet, logistiek, ICT, financiën) voorts te **professionaliseren en te innoveren**. Met de optimalisatiebeweging is de federale politie deze weg alvast ingeslagen. En efficiëntiewinst is ook het streefdoel van het kerntakenplan voor de politiediensten waarvan

de uitvoering van de eerste maatregelen in 2016 is gestart. Een andere succesfactor voor het welslagen van het NVP is het opzetten van enerzijds een programmawerking en anderzijds verbeterprojecten in de reguliere werking.

Deze randvoorwaarden vragen om een globale benadering die grenzen doorbreekt. Er moet tegelijkertijd ook rekening worden gehouden met nieuwe noden en met structurele en/of organisatorische initiatieven die elders worden ontwikkeld. Sommige nieuwe trends zijn voorspelbaar, andere vragen ad hoc nieuwe initiatieven of meer flexibiliteit. Zowel de federale als de lokale politie moet **toekomstgericht denken en handelen**.

De KIV geeft aan in welke mate andere overheidsdiensten betrokken zijn bij de veiligheidsaanpak. Van de politie wordt verwacht dat zij niet alleen een actieve en loyale partner is in dit veiligheidsgebeuren, maar ook dat zij voor bepaalde veiligheidsfenomenen het voortouw neemt bij het coördineren van acties.

De geïntegreerde werking – zowel verticaal als horizontaal – en de wederzijdse steun blijven de uitgangspunten bij het uitvoeren van dit NVP. Het coördinatiecomité van de geïntegreerde politie moet hierin een belangrijke rol spelen en zijn werking afstemmen op het verbeteren van de relatie tussen de beide componenten van de geïntegreerde politie.

AMBITIES

Het Nationaal Veiligheidsplan 2016-2019 heeft drie grote ambities:

1. De geïntegreerde politie zorgt met al haar diensten samen en op alle niveaus voor een **kwaliteitsvolle dienstverlening aan de bevolking**. Alle burgers hebben recht op een correcte en kwalitatieve behandeling van hun dossier of vraag en kunnen rekenen op de beste zorg voor hun veiligheid en voor alle veiligheidsfenomenen.
2. De geïntegreerde politie pakt de veiligheidsfenomenen aan via **transversale thema's, programmawerking en verbeterprojecten** in de reguliere werking.
3. De geïntegreerde politie organiseert haar **interne organisatie-beheersing** via haar beleids- en ondersteunende processen om personeel krachtadig en professioneel te kunnen inzetten om criminaliteit en onveiligheid efficiënt en effectief te bestrijden op het terrein.